

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-619/10

**Trade Agency Ltd
przeciwko
Seramico Investments Ltd**

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Augstākās tiesas Senāts)

Współpraca sądowa w sprawach cywilnych — Rozporządzenie (WE) nr 44/2001 — Wykonanie — Podstawy zaskarżenia — Brak doręczenia dokumentu wszczynającego postępowanie — Kontrola przez właściwy sąd — Zakres — Znaczenie informacji zawartych w zaświadczeniu — Naruszenie porządku publicznego — Orzeczenie sądowe bez uzasadnienia

Streszczenie – wyrok Trybunału (pierwsza izba) z dnia 6 września 2012 r.

1. *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych — Jurysdykcja i wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych — Rozporządzenie nr 44/2001 — Uznawanie i wykonywanie orzeczeń — Podstawy odmowy — Brak doręczenia pozwanemu, który nie wdał się w spór, dokumentu wszczynającego postępowanie w odpowiednim czasie — Kontrola przez właściwy sąd — Zakres — Badanie prawidłowości informacji zawartych w zaświadczeniu wydanym na podstawie art. 54 rozporządzenia — Włączenie*

(rozporządzenie Rady nr 44/2001, motywy 16, 17, art. 34 pkt 2, 36, 45, 54)

2. *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych — Jurysdykcja i wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych — Rozporządzenie nr 44/2001 — Uznawanie i wykonywanie orzeczeń — Podstawy odmowy — Naruszenie porządku publicznego państwa wezwanego — Ocena przez sąd wezwany — Granice — Kontrola przez Trybunał*

(rozporządzenie Rady nr 44/2001, art. 34 pkt 1, 36, 45, § 2)

3. *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych — Jurysdykcja i wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych — Rozporządzenie nr 44/2001 — Uznawanie i wykonywanie orzeczeń — Podstawy odmowy — Naruszenie porządku publicznego państwa wezwanego — Ocena przez sąd wezwany — Orzeczenie zaoczne wydane bez uzasadnienia w państwie pochodzenia — Badanie istnienia oczywistego i nieproporcjonalnego naruszenia prawa pozwanego do sprawiedliwego procesu — Okoliczności, jakie należy wziąć pod uwagę*

(rozporządzenie Rady nr 44/2001, art. 34 pkt 1, art. 45 ust. 1; Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 47 akapit drugi)

1. Artykuł 34 pkt 2 rozporządzenia nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, do którego odsyła art. 45 ust. 1 owego rozporządzenia w związku z motywami 16 i 17 rozporządzenia, powinien być interpretowany w ten sposób, że wówczas, gdy pozwany wnosi środek zaskarżenia przeciwko stwierdzeniu wykonalności

orzeczenia zaocznego wydanego w państwie członkowskim pochodzenia, do którego to orzeczenia dołączono zaświadczenie sporządzone zgodnie z art. 54 wskazanego rozporządzenia, podnosząc, że nie doręczono mu pozwu wszczynającego postępowanie, sąd wezwanego państwa członkowskiego rozpatrujący ów środek zaskarżenia jest uprawniony do zbadania zgodności informacji zawartych w owym zaświadczeniu z materiałem dowodowym.

W istocie rozporządzenie nr 44/2001 ustanowiło mechanizm podwójnej kontroli, zmierzający do zapewnienia w szczególności poszanowania praw pozwanego, który nie wdał się w spór, nie tylko podczas postępowania początkowego w państwie członkowskim pochodzenia, lecz również w ramach postępowania egzekucyjnego w wezwanym państwie członkowskim, zgodnie z którym to mechanizmem sąd wezwanego państwa jest zobowiązany do udzielenia odmowy lub – w przypadku środka zaskarżenia – do uchylecia stwierdzenia wykonalności zagranicznego orzeczenia zaocznego, jeżeli pozew wszczynający postępowanie lub równoważny dokument nie został doręczony pozwanemu, który nie wdał się w spór, w czasie i w sposób umożliwiające mu przygotowanie obrony. W tym kontekście kwestia, czy pozwanemu doręczono pozew wszczynający postępowanie, stanowi istotny element faktyczny ogólnej oceny, która powinna zostać dokonana przez sąd wezwanego państwa członkowskiego w celu zbadania, czy pozwany dysponował czasem koniecznym na przygotowanie swej obrony lub na podjęcie kroków niezbędnych, by uniknąć wydania orzeczenia zaocznego.

W tym względzie fakt, iż do orzeczenia zagranicznego dołączono zaświadczenie sporządzone zgodnie z art. 54 rozporządzenia nr 44/2001, nie może ograniczać zakresu oceny, którą powinien przeprowadzić wezwany sąd państwa członkowskiego w ramach podwójnej kontroli. W istocie, po pierwsze żaden przepis rozporządzenia nr 44/2001 nie zabrania w sposób wyraźny sądowi wezwanego państwa członkowskiego zbadania prawidłowości informacji faktycznych zawartych w zaświadczeniu, bowiem art. 36 i art. 45 ust. 2 rozporządzenia ograniczają zakaz kontroli merytorycznej jedynie do orzeczenia sądu państwa członkowskiego pochodzenia. W dalszej kolejności w zakresie, w jakim sąd lub organ właściwy do wydania owego zaświadczenia nie jest koniecznie organem, który wydał orzeczenie, w przedmiocie którego wniesiono o stwierdzenie wykonalności, informacje, o których mowa, mogą mieć jedynie charakter czysto oznajmujący, o wartości zwykłego powiadomienia. Wreszcie informacje zawarte w zaświadczeniu ograniczają się do wskazania daty doręczenia dokumentu wszczynającego postępowanie, jeżeli orzeczenie wydano w postępowaniu, w którym pozwany nie wdał się w spór, bez odwoływania się w tym zakresie do innych użytecznych informacji w celu sprawdzenia, czy pozwanemu umożliwiono obronę, w szczególności takich jak sposób doręczenia dokumentu lub adres pozwanego.

W tym kontekście o ile funkcja przypisana zaświadczeniu polega właśnie na ułatwieniu – w pierwszym stadium postępowania – stwierdzenia wykonalności orzeczenia wydanego w państwie członkowskim pochodzenia, o tyle przy realizacji tego celu nie może być w jakikolwiek sposób ograniczane prawo do obrony.

(por. pkt 32–38, 41, 42, 44, 46; pkt 1 sentencji)

2. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 49, 50)

3. Artykuł 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, do którego odsyła art. 45 ust. 1 owego rozporządzenia, powinien być interpretowany w ten sposób, że sąd wezwanego państwa członkowskiego nie może na podstawie klauzuli porządku publicznego udzielić odmowy wykonania zaocznego orzeczenia sądowego, w którym rozstrzygnięto spór co do istoty bez zbadania zarówno przedmiotu pozwu, jak i jego zasadności, oraz które nie zawiera żadnej argumentacji dotyczącej zasadności pozwu, chyba że po dokonaniu całościowej oceny postępowania i przy uwzględnieniu wszystkich istotnych okoliczności stwierdzi on, że orzeczenie to stanowi oczywiste i nieproporcjonalne

naruszenie prawa pozwanego do sprawiedliwego procesu, wskazanego w art. 47 akapit drugi karty praw podstawowych Unii Europejskiej, ze względu na brak możliwości wniesienia odpowiednio i skutecznie środka zaskarżenia od owego orzeczenia.

W istocie zakres obowiązku uzasadnienia może być różny w zależności od charakteru danego orzeczenia sądowego i powinien być badany w odniesieniu do postępowania rozpatrywanego całościowo i przy uwzględnieniu wszystkich istotnych okoliczności, uwzględniając gwarancje procesowe związane z tym orzeczeniem.

(por. pkt 60, 62; pkt 2 sentencji)